

FINANČNÍ MANAŽER

12. 12. 2003

ČÍSLO 5

Holdingové společnosti a mezinárodní daňové plánování

Jednou z častých otázek při daňovém plánování je otázka, kde je nejvýhodnější založit holdingovou společnost. Správná volba sídla holdingové společnosti musí být nejen daňově atraktivní, ale musí přinášet i další přínosy do podnikání. Holdingy jsou dnes zakládány jak v tzv. „offshoreových“ centrech

tak i v některých evropských zemích, které jsou známy svojí příznivou politikou ve prospěch holdingových společností. Mezi tyto země patří Nizozemsko, Lucembursko a Švýcarsko. Kromě těchto center se snaží poskytnout holdingům daňové výhody i další země, jako např. Rakousko, Belgie, Dánsko, Velká Británie a v neposlední řadě i některé nové státy Evropské unie jako Slovensko nebo Maďarsko. Hlavními aspekty při volbě místa sídla holdingu jsou kromě optimálního (minimálního) daňového zatížení i stabilní a vhodné právní prostředí, zachování anonymity vlastnictví, atd.

Z pohledu mezinárodního daňového plánování bývá hlavními výhodami holdingu:

- celkové nízké daňové zatížení holdingu,
- využití struktury smluv o zamezení dvojího zdanění pro optimalizaci transferu dividend, kapitálových zisků, licenčních poplatků, úroků a dalších plateb,
- osvobození dividend přijatých od dceřiných společností od daně,
- osvobození výnosů z prodeje podílů,
- výhodné právní prostředí pro daňovou optimalizaci v rámci jednotlivých transferových operací.

Využití různých privilegovaných daňových režimů s cílem minimálního daňového zatížení

Nizozemsko

Jednoznačně nejznámějším holdingovým centrem je Nizozemsko. K daňovým výhodám v Nizozemsku patří:

- osvobození příjmů z dividend plynoucích od

dceřiných společností u nichž je vyšší kapitálová účast než 5%,

- osvobození kapitálového zisku z prodeje kapitálových účastí na dceřiných společnostech,
- široká síť smluv o zamezení dvojího zdanění s cca. více než 100 státy, které snižují nebo úplně osvobozují řadu plateb srážkové daně při výplatách do zahraničí, úroky nepodléhají v Nizozemsku dani, licenční poplatky nepodléhají v Nizozemsku dani.

Rakousko

Rakousko stejně jako Nizozemsko zavádí od roku 2004 osvobození příjmů z dividend, plynoucích mateřským společnostem, které vlastní více než 10% podíl po dobu delší než jeden rok.

- výnosy z prodeje podílů budou osvobozeny od daně,
- vyplácené dividendy budou v Rakousku zdaňovány obecně srážkou daně ve výši 15%. Tato však může být snížena použitím direktivy EU nebo na základě smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

Slovensko a Maďarsko

Zajímavá situace je i na Slovensku a v Maďarsku:

- z důvodů zavedení evropské směrnice o osvobození od daně při výplatách dividend v rámci EU,
- výrazné snížení sazby daně z příjmů právnických osob na 19% na Slovensku, resp. 18,5% v Maďarsku, dělá tyto země zajímavé z pohledu optimalizace daňových toků.

Podobná i další daňová zvýhodnění pro holdingové společnosti je pak možné najít v Dánsku, Francii, Lichtenštejnsku, Belgii a Velké Británii.

Ivan Fučík

Fučík & partneři

www.fucik.cz

Mezinárodní účetní standardy a české účetnictví

V souvislosti s blížícím se vstupem České republiky do Evropské unie se v odborné literatuře i médiích stále častěji objevují informace o tzv. Mezinárodních účetních standardech. V současnosti známá anglická zkratka těchto standardů IAS = International Accounting Standards začíná být nahrazována zkratkou IFRS = International Financial Reporting Standards, tj. mezinárodní standardy pro finanční

výkaznictví (dále jen standardy). Protože mezi účetní veřejností není stále zcela jasné, jakým způsobem se standardy promítnou do účetnictví v České republice a do jaké míry bude jejich použití a tedy i znalost závazné, rádi bychom zde zrekapitulovali současný stav této situace a popsali postup vzájemného „sbližování“ standardů a českého účetnictví.

(Pokračování na stránce 2)

DAŇOVÝ KALENDÁŘ – PROSINEC

15.12.

Daň z příjmů: čtvrtletní záloha na daň u poplatníků, jejichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 150 000,- Kč a pololetní záloha na daň u poplatníků, jejichž poslední známá daňová povinnost přesáhla 30 000,- Kč, avšak nepřesáhla 150 000,- Kč.

Daň silniční: záloha na daň za říjen a listopad

29.12.

DPH: podání přiznání a zaplacení daně za listopad

Spotřební daň: podání přiznání a platba daně za listopad plátců odvádějících daň jednou částkou za měsíc, vyrovnání měs. daň. povinnosti za říjen plátců odvádějících daň pevnými zálohovými částkami denně

31.12.

Daň z příjmu: a) odvod daně vybírané srážkou podle zvl. sazby daně za listopad

Daň z příjmu: b) odvod částek zajištění daně za listopad

AKTUÁLNĚ

Postup reformy veřejných financí

Prezident republiky již koncem listopadu 2003 podepsal následující „reformní“ zákony:

- novelu zákona o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, kde nejvýznamnější změnou je snížení daně z převodu nemovitostí ze současných 5 % na 3 %
- novelu zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, která u osob samostatně výdělečně činných zvyšuje minimální vyměřovací základ pro výpočet pojistného na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Výše maximálního vyměřovacího základu však zůstává stejná
- novelu zákona o nemocenském pojištění zaměstnanců, která má přinést především snížení výplaty nemocenské na počátku pracovní neschopnosti
- novelu zákona o stavebním spoření, která má především snížit státní příspěvek, prodloužit dobu spoření a zavést hranici minimálního věku pro založení stavebního spoření se státním příspěvkem.

Prezident republiky vrátil Poslanecké sněmovně k opětovnému projednání tyto zákony:

- novelu zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, která měla přinést zvýšení vyměřovacího základu a minimálního vyměřovacího základu osob samostatně výdělečně činných
- novelu zákona o státní sociální podpoře.

Pozměňovací návrhy v rámci nového jednání v Poslanecké sněmovně již nejsou přípustné. Pokud budou schváleny nadpoloviční většinou všech poslanců, budou publikovány ve Sbírce zákonů. V opačném případě již nebude možné novely přijmout.

(Pokračování ze stránky 1)

Jenom pro informaci je třeba uvést, že standardy jsou světově uznávanými účetními pravidly, která od zveřejnění prvního IAS č. 1 z r. 1975 prošla a i v současnosti procházejí neustálým vývojem. Až do současnosti bylo vydáno již čtyřicet standardů, v důsledku změn a novelizací je v současné době platných třicet čtyři z nich.

Za rozvoj, uznávání a neustálé zdokonalování standardů je odpovědný Výbor pro mezinárodní účetní standardy se sídlem v Londýně IASC = International Accounting Standards Committee.

Ještě v nedávné době bylo možné v českých účetních předpisech nalézt oproti platným standardům řadu rozdílů. Je však možné konstatovat, že tyto rozdíly jsou postupnými novelami zákonů odstraňovány a že je zřetelná tendence ke sbližování standardů s českými předpisy.

Je třeba připomenout, že standardy nebyly právním předpisem Evropských společenství, ale že je členské státy pouze implementovaly. V tomto směru je proto třeba za převratné označit usnesení Evropského výboru pro průmysl o zavedení standardů v rámci Evropské unie od roku 2005. Na základě toho budou všechny společnosti kótované na evropských burzách od roku 2005 povinny sestavovat své účetní závěrky podle standardů, které budou nadřazeny stávajícím zákonům o účetních standardech platných v jednotlivých státech. V důsledku toho budou vykazované údaje přímo srovnatelné a to jak v rámci společností ze států Evropské unie, tak i mezi společnostmi používajícími standardy na celém světě.

Prozatím byla v českém zákonu o účetnictví zmínka o mezinárodních účetních standardech v § 23, odst. 6, který se týká konsolidace. Podle tohoto ustanovení může konsolidující účetní jednotka namísto účetních metod stanovených prováděcími právními předpisy použít pro sestavení a úpravu konsolidované účetní závěrky, jakož i konsolidované výroční zprávy, mezinárodních účetních standardů nebo jiných

mezinárodně uznávaných účetních zásad, a to za podmínek upravených prováděcím právním předpisem.

Dále v § 19, odst. 9 zákona o účetnictví je uvedeno, že kromě účetní závěrky sestavené podle tohoto zákona, mohou účetní jednotky poskytovat účetní záznamy nesoucí informace, které jsou sestaveny podle mezinárodních účetních standardů nebo jiných mezinárodně uznávaných účetních zásad.

V očekávané novele zákona o účetnictví, která by měla být účinná od 1. ledna 2004, je již v § 19, odst. 9 uvedeno, že účetní jednotky, jejichž vydané cenné papíry jsou registrovány na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech Evropské unie, jsou povinny použít pro sestavení účetní závěrky Mezinárodní účetní standardy.

Výše uvedený odstavec 6 v § 23 se v novele zrušuje s tím, že je uveden zcela nový samostatný § 23a, který se týká použití Mezinárodních účetních standardů v konsolidaci. Je zde uvedeno, že konsolidující účetní jednotky, jejichž vydané cenné papíry jsou registrovány na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech

Evropské unie, jsou povinny použít pro sestavení konsolidované účetní závěrky a vyhotovení výroční zprávy Mezinárodní účetní standardy. Ostatní konsolidující účetní jednotky mohou pro sestavení konsolidované účetní závěrky a vyhotovení výroční zprávy použít Mezinárodní účetní standardy také.

V této souvislosti je třeba ještě připomenout, že přechodná ustanovení novely obsahují odklad účinnosti ustanovení o použití Mezinárodních účetních standardů až do účetního období započatého 1. ledna 2005 a později.

Jak z výše uvedeného vyplývá, trend sbližování českého účetnictví s Mezinárodními účetními standardy je velmi výrazný, povinnost jejich přímé aplikace ve vymezených případech je obsažena již přímo v navrhované novele zákona o účetnictví a další rozšiřování použití standardů v českých společnostech je možné ve stále větším rozsahu očekávat.

Zákon o daních z příjmů a nerealizované kurzové rozdíly

Novela zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen ZDP), která byla, s připomínkami Senátu, Poslaneckou sněmovnou schválena dne 2.12.2003 řeší mimo jiné otázku nerealizovaných kurzových rozdílů a daně z příjmů.

Toto, níže popsané, řešení se týká těch poplatníků – podnikatelů, kteří účtují v souladu s Vyhláškou č. 500/2002 Sb. (vedou současné podvojné účetnictví) nebo jsou pojišťovny.

Upozorňujeme, že novela zákona není ještě podepsána prezidentem republiky a nebyla vyhlášena ve Sbírce zákonů.

Vzhledem k tomu, že otázka nerealizovaných kurzových rozdílů a jejich dopad na daňovou

povinnost poplatníků je významný, neuškodí stručný exkurs do nedávné historie.

Zdaňovací období 2002

S účinností od 1.1.2002 bylo nutné, v souladu s platnou účetní legislativou, k rozvahovému dni nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka, účtovat kurzový rozdíl z ocenění příslušného majetku na vrub příslušných účtů finančních nákladů nebo ve prospěch finančních výnosů. Jedním z dopadů tohoto řešení by bylo v roce 2002 (v období výrazného posílení české koruny

(Pokračování na stránce 3)

Krátce ze Sbírky zákonů

- Úplné znění zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, jak vyplývá z pozdějších změn, účinné od 1. ledna 2004 bylo zveřejněno ve Sbírce zákonů, částce 136 rozeslané dne 5. prosince 2003.

- Ve Sbírce zákonů, částce 131 rozeslané dne 27. listopadu 2003 byla zveřejněna vyhláška č. 404, kterou se mění vyhláška č. 486/2002 Sb., kterou se stanoví vzory kupónů prokazujících zaplacení poplatku za užívání dálnice a rychlostní silnice, způsob jejich vyplňování, způsob vyznačování doby platnosti kupónů s dobou platnosti kratší než kalendářní rok a způsob jejich evidence. Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. prosince 2003.

- Ve Sbírce zákonů, částce 135 rozeslané dne 3. prosince 2003 byla pod číslem 412 zveřejněna vyhláška o stanovení podmínek užívání průvodního dokladu pro dopravu vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně a jeho náležitosti. Ve stejné částce byla zveřejněna vyhláška 413, kterou se stanoví způsob výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů prokazatelně použitých pro výrobu tepla a způsob a podmínky vedení evidence o nákupu a spotřebě těchto výrobků.

Novela zákona o pobytu cizinců

Ve sbírce zákonů byl pod číslem 222 vyhlášen zákon, kterým se mění zákon o pobytu cizinců, a který nabude účinnosti dne 1.1.2004, s výjimkou ustanovení, která nabudou účinnosti dnem vstupu České republiky do Evropské unie a dnem přistoupení České republiky k Schengenským dohodám.

Novela zákona se dotýká i změn zákona o sociálně právní ochraně dětí, o azylu, o Policii České republiky a o veřejném zdravotním pojištění.

Nejvýraznější změny se vztahují k cizincům, kteří na území České republiky pobývají dlouhodobě, za účelem zaměstnání nebo podnikání. Dochází ke změně typu krátkodobých a dlouhodobých víz, která zároveň dostala nová písmenná označení, některé typy víz se ruší a stávající výjezdní vízum je nahrazeno výjezdním příkazem. Výjezdní příkaz bude vydávat policie např. po zrušení platnosti víza nebo zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Doba pobytu cizince na výjezdní příkaz nesmí přesahovat 60 dnů.

Náležitosti potřebné k vyřízení žádosti o udělení víza zůstávají stejné. Nově je možné ve vízu k povolení k pobytu nad 90 dní označit více jak jeden účel k pobytu.

Nově byla stanovena pravidla pro udělení dlouhodobého pobytu na území České republiky. Po vstupu České republiky do Evropské unie může cizinec, který na území České republiky pobývá na vízum k pobytu nad 90 dnů, podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu. Žádost se podává na policii, přičemž pokud se změnil účel pobytu, je nutné požádat o nové dlouhodobé povolení k pobytu.

(Pokračování ze stránky 2)

k USD a EUR) zvýšení výsledku hospodaření, resp. základu daně.

Vzhledem ke značnému tlaku odborné a především podnikatelské veřejnosti, která poukázala na negativní dopady, kdy by došlo ke zdanění ve skutečnosti nerealizovaných zisků (zohledněných pouze v účetních výnosech), došlo na základě zákona č. 575/2002 Sb. pro zdaňovací období roku 2002 k zachování možnosti rozvahového účtování kurzových rozdílů, resp. nezahrnutí do základu daně.

Změny v roce 2003

Od roku 2003 jsou nerealizované kurzové rozdíly povinně účtovány výsledkově. V průběhu roku byla očekávána novela ZDP, která měla tuto otázku dořešit tak, že poplatníci budou moci kladné saldo nerealizovaných kurzových rozdílů rozložit v daňovém základu ve třech následujících zdaňovacích obdobích. Protože avizovaná novela nebyla zatím na světě, bylo nutné řešit vhodným způsobem situaci těch poplatníků, kteří podávají daňové přiznání v tomto roce (2003) za období započaté po 31.12.2002 (poplatníci nemohou využít výjimky pro rok 2002 a zároveň ještě neexistovala novela ZDP).

Pro řešení jejich daňové situace stanovilo MF formou „Sdělení k postupu řešení důsledků metodické změny účtování kurzových rozdílů od 1.1.2002“ ze dne 14.4.2003 (dále jen Sdělení) tento postup. Poplatníkům je na základě jejich žádosti povoleno dle § 60 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů, posečkaní daně z příjmů v částce odpovídající 31% z kladného rozdílu mezi výnosy a náklady vzniklými přepočtem:

a) dluhových cenných papírů se splatností delší než 12 měsíců držených do splatnosti,

b) závazků a pohledávek vyjádřených v cizí měně na českou měnu, podle příslušných ustanovení zákona o účetnictví (§ 24 odst. 2 písm. b) ke konci rozvahového dne nebo k jinému dni, k němuž se sestavuje účetní závěrka.

Podmínky jsou pro tyto poplatníky následující:

Posečkanou částku daně musí poplatník nebo nástupnická společnost v případě přeměny společnosti nebo družstva uhradit ve třech zdaňovacích obdobích nebo obdobích, za něž je podáváno daňové přiznání, bezprostředně následujících po období, za které bylo povole-

no posečkaní daně, a to v prvním období nejméně třetinu posečkané částky, ve druhém období nejméně polovinu zbývajících částky a ve třetím období zbývajících částku. Zbývajících částku daně uhradí také poplatník ke dni ukončení činnosti (resp. ke dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku) při zrušení společnosti s likvidací. Při splnění stanoveného splátkového kalendáře, bude v plném rozsahu promínut úrok za dobu splátek daně z příjmu, a to na základě individuální žádosti poplatníka.

Posečkaní daně nebude povoleno při prohlášení konkursu, při ukončení nebo přerušení činnosti.

Novela ZDP

Přijatá novela ZDP řeší nerealizované kurzové rozdíly v Přechodných ustanoveních. Ustanovení upravují postup při stanovení základu daně za zdaňovací období započaté v roce 2003 tak, že dle bodu č. 30 přechodných ustanovení poplatníci mohou: „...vyloučit kladný rozdílu mezi výnosy a náklady vzniklými přepočtem dluhových cenných papírů se splatností delší než 12 měsíců držených do splatnosti, závazků a pohledávek vyjádřených v cizí měně na českou měnu ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje podle § 24 odst. 2 písm. b) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 353/2001 Sb....“ Tyto nerealizované kurzové rozdíly nazývá zákonodárce „nerealizované kurzové zisky“.

Možnost volby poplatníka pro další období vychází z přechodného ustanovení č. 31:

„Poplatník, který vyloučil podle předchozího bodu ze základu daně nerealizované kurzové zisky, je povinen zvýšit základ daně ve třech zdaňovacích obdobích, nebo obdobích, za něž je podáváno daňové přiznání, bezprostředně následujících po období, ve kterém byly nerealizované kurzové zisky podle předchozího bodu vyloučeny, a to v prvním období nejméně o jednu třetinu, ve druhém období nejméně o polovinu zbývajících částky a ve třetím období o zbývajících částku...“

Zvýšení základu daně tak může, resp. musí být poprvé provedeno v daňovém přiznání za období 2004. V případě povinnosti podání daňového přiznání z důvodu konkursu, zrušení, sloučení, ukončení nebo přerušení činnosti je poplatník povinen zvýšit základ daně o zbývajících část vyloučené částky.

Postup soudu po ukončení přezkumného řízení podle § 55b zákona o správě daní a poplatků

(Nález Ústavního soudu ze dne 6.3.2003, sp. zn. IV. ÚS 195/02)

Ústavní soud se zabýval postupem soudu po ukončení přezkumného řízení podle § 55b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (SDP). Řešený případ je zajímavý také tím, že podává téměř ukázkový příklad pro využití řádných a mimořádných opravných prostředků, které lze daňovým poplatníkem využít v případě jeho nesouhlasu s rozhodnutím vydaným správcem daně, včetně řešení sporu soudní cestou.

Popis situace

Správce daně doměřil dodatečným platebním výměrem daňovému poplatníkovi daň z příjmů. Daňový poplatník se proti tomuto rozhodnutí odvolal (řádný opravný prostředek dle SDP), přičemž finanční ředitelství vydalo k odvolání zamítavé rozhodnutí (rozhodnutí A). Daňový poplatník nesouhlasil s rozhodnutím A a podal podnět k přezkumnému řízení dle § 55b SDP (mimořádný opravný prostředek dle SDP) k Ministerstvu financí ČR (MF) a současně napadl rozhodnutí A soudní žalobou. Vzhledem k podanému mimořádnému opravnému prostředku správní soud přerušil řízení o žalobě a vyčkal na výsledek přezkumného řízení. MF povolilo přezkumné řízení, přičemž finanční ředitelství vydalo rozhodnutí (rozhodnutí B), kterým potvrdilo své předcházející rozhodnutí A. Odvolání daňového poplatníka proti rozhodnutí B MF zamítlo. Po zjištění výsledku přezkumného řízení správní soud řízení o žalobě zastavil, neboť podle jeho názoru bylo žalobou napadené rozhodnutí A nahrazeno rozhodnutím B. Daňový poplatník podal proti usnesení správního soudu o zastavení řízení ústavní stížnost s tím, že usnesení bylo vydáno v rozporu s občanským soudním řádem i SDP, čímž bylo současně zasaženo do jeho ústavně zaručených základních práv. Daňový poplatník poukazoval na nesprávný výklad § 55b SDP správním soudem, kdy rozhodnutí B bylo považováno za nové rozhodnutí nahrazující rozhodnutí A. Poplatník však tvrdil, že rozhodnutí A nebylo zrušeno, změněno či nahrazeno jiným, ale bylo pouze potvrzeno rozhodnutím B.

Rozhodnutí Ústavního soudu

Ústavní soud se přiklonil na stranu daňového poplatníka a zrušil usnesení správního soudu. V odůvodnění uvádí, že pokud přezkumné řízení potvrdí původní rozhodnutí, tedy že rozhodnutí není v rozporu s právními předpisy, ani se nezákládalo na procesních vadách a daň tedy byla stanovena ve správné výši, nejde o rozhodnutí nové. V případě zahájení přezkumného řízení do doby pravomocného skončení přezkumného řízení je sice odložena vykonatelnost rozhodnutí, avšak přezkoumávané rozhodnutí je i nadále pravomocné. Pouze v případě, že na základě přezkumného řízení je původní rozhodnutí zrušeno, změněno nebo nahrazeno jiným, jedná se o nové rozhodnutí a odpadá tak logická možnost správního soudu přezkoumat žalobou napadené původní rozhodnutí (odpadá předmět řízení a je nahrazen novým rozhodnutím). Potom nezbyvá správnímu soudu nic jiného, než takové řízení zastavit. Ve výše uvedeném případě měl však, dle názoru Ústavního soudu, správní soud v řízení pokračovat.

MODERNÍ ŘÍZENÍ - jediný manažerský digest na českém trhu
PRÁVNÍ RÁDCE - leader na trhu právních informací
 Vyžádejte si výtisk na ukázkou či předplatné na mailové adrese
předplatne@economia.cz nebo na tel. 233 071 197.

Povinnost úhrady daňového závazku ručitelem

Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 24. 3. 2003, sp. zn. IV. ÚS 696/02 se zabývalo problematikou povinnosti úhrady závazku daňovým ručitelem. Tato informace je zaměřena na podstatu problematiky ručení v daňové oblasti a nikoliv na procesní vady řešené kauzy (např. opožděné podání ústavní stížnosti či nevyčerpání všech možných opravných prostředků), na které je upozorňováno v usnesení.

Popis situace

Případ se dotýká § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je při převodu nemovitostí prodávající povinen uhradit příslušnou daň z převodu nemovitostí. Kupující má dle tohoto ustanovení postavení ručitele, což znamená, že pokud daň nebude prodávajícím vyrovnána, může správce daně vyzvat ručitele, aby tak učinil.

V praxi se proto v některých případech postupuje tak, že smluvní strany se dohodnou, že část kupní ceny ve výši připadající na daň z převodu nemovitostí bude prodávajícím uhrazena přímo na účet správce daně na základě vydaného platebního výměru. Kupující se tak jako ručitel chrání proti riziku případného pozdějšího vymáhání úhrady daně z převodu nemovitostí z titulu ručení. Jedná se zejména o případy, kdy prodávající převádí nemovitosti z důvodu řešení tíživé finanční situace.

Obdobný postup byl zvolen také v případě, kterým se zabýval Ústavní soud. Smluvní strany se v kupní smlouvě dohodly, že část kupní ceny ve výši daně z převodu nemovitostí bude uhrazena na základě platebního výměru přímo správcem daně, což se také stalo. Po uplynutí dvou let však kupující obdržel výzvu od správce daně k zaplacení daně z převodu nemovitostí z pozice ručitele.

Následně kupující zjistil, že správce daně započítá původní úhradu, že z převodu nemovitostí na starší daňový nedoplatek prodávajícího u správce daně a daň z převodu nemovitostí tak stále nebyla v evidenci správce daně vyrovnána.

Dle vyjádření správce daně tak bylo učiněno v souladu s § 59 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (SDP; ve znění platném před 1. 1. 2003) a v souladu se § 59 odst. 7 SDP byla původní platba od začátku považována za platbu provedenou prodávajícím. Kupující samo-

zřejmě nehodlal hradit znovu již uhrazenou daň z převodu z nemovitostí a proto také podal ústavní stížnost.

Usnesení Ústavního soudu

Ústavní soud ústavní stížnost odmítl zejména z důvodů neodstranitelných nedostatků podmínky řízení, což však není předmětem této informace. I přesto, že Ústavní soud v usnesení uvádí, že jeho úkolem není sjednocovat judikaturu obecných soudů při aplikaci veřejného práva (rozhodování v daňových otázkách spadá od 1. 1. 2003 pod správní soudy), vydal k této kauze své vyjádření.

Dle názoru Ústavního soudu podstata problému spočívá v aplikaci ustanovení SDP, jež stanoví pořadí daňových povinností, na které se použijí úhrady od daňového subjektu a v jeho vazbě na právní úpravu ručení v SDP. Jedná se o otázku, zda v případě, že ručitel uhradí daňový nedoplatek dříve než byl správcem daně vyzván, může být na ručiteli požadována opakovaná platba daně z důvodu toho, že původní daňový dlužník měl u správce daně jiné starší daňové povinnosti.

Ústavní soud je toho názoru, že pokud ručitel splnil svou povinnost uhradit daň dříve, než byl vyzván k úhradě správcem daně, svoji platbu řádně identifikoval a uvedl, že plní daňovou povinnost z titulu ručení, pak byla daňová povinnost splněna a není možné vyžadovat úhradu opakovaně s uvedením, že správce daně zaúčtoval původní platbu na starší daňové nedoplatky. Dále uvádí, že na ručiteli nelze požadovat plnění více povinností, než mu ukládá zákon, přičemž příslušné ustanovení SDP nelze vykládat tak, že ručitel nesmí zaplatit daňový nedoplatek dříve, než byl k tomu vyzván správcem daně.

Závěr

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že při nákupu nemovitostí je nutné obezřetně postupovat při řešení otázky úhrady daně z převodu nemovitostí. V případě, že bude v kupní smlouvě ujednáno, že část kupní ceny bude uhrazena přímo na účet správce daně na základě platebního výměru vystaveného na prodávajícího na daň z převodu nemovitostí, doporučujeme vždy jednoznačně avizovat, že tak činí kupující jako ručitel a nikoliv že platba je provedena „za“ prodávajícího.

Při nákupu nemovitostí je nutné obezřetně postupovat při řešení otázky úhrady daně

Newsletter Finanční manažer vydává společnost **Economia, a.s.** ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou **Fučík & partneři**.

Fučík & partneři
auditoři, daňoví poradci
www.fucik.cz

Chcete-li se přihlásit k odběru newsletteru Finanční manažer, napište na adresu pdf.financnimanazer@economia.cz.

MODERNÍ ŘÍZENÍ

EU 25: dopady na podnikání v ČR

Většina podniků v ČR podceňuje dopady blížícího se vstupu do EU na svoji činnost. Týká se to zejména nákladů a času na přípravu rozšíření na 25 zemí v květnu příštího roku. To vyvolává znepokojení odborníků.

Jedním z nich je pan Antoni Turczynowicz, partner pro přípravu na vstup do EU z oddělení Daňových a právních služeb společnosti PricewaterhouseCoopers.

Rozhovor na téma nové povinnosti podnikové sféry po 1. květnu 2004 (předpokládané datum vstupu ČR do EU) poskytl Modernímu řízení v č. 12/2003, na str. 6 - 8, které vyšlo 11. 12. 2003. Antoni Turczynowicz v něm odpovídal mj. na následující otázky:

- S jakými nejvýznamnějšími změnami po vstupu do EU musí podniky v ČR počítat?
- Nové povinnosti tedy čekají zejména na dovozce a vývozce zboží. Můžete je stručně přiblížit?
- Jaké informační povinnosti na tyto firmy čekají? A co se stane, když je firma nesplní?
- Je jasné, že všechny tyto nové úkoly a povinnosti budou podniky něco stát. Máte představu, na kolik to přijde například středně velké firmě v ČR?
- Problém je, že české firmy si většinou neuvědomují, jaké změny je od 1. května 2004 čekají. V nejlepším případě o tom začaly uvažovat teprve po referendu. Není už pozdě?
- A jaké jsou podle vás šance domácích podniků uspět v rámci EU v dlouhodobějším horizontu?

Více v Moderním řízení č. 12 nebo na www.modernirizeni.cz.